

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/sprawiedliwosc [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice]. Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/sprawiedliwosc [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości]. Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA DRUGA

SPRAWA CHODECKI przeciwko POLSCE

(skarga nr 49929/99)

WYROK

STRASBURG

26 kwietnia 2005 r.

OSTATECZNY

26/07/2005

Wyrok stał się ostateczny w okolicznościach określonych w art. 44 ust. 2 Konwencji. Może podlegać korekcie wydawniczej.

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

W sprawie Chodecki przeciwko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (sekcja druga), zasiadając jako Izba w składzie:

Pan J.-P. COSTA, *Przewodniczący,*

Pan A. B. BAKA,

Pan I. CABRAL BARRETO,

Pan K. JUNGWIERT,

Pan V. BUTKEVYCH,

Pan L. GARLICKI,

Pani D. JOČIENĚ, *sędziowie,*

oraz Pan S. NAISMITH, *Zastępcą Kanclerza Sekcji,*

obradując na posiedzeniu zamkniętym 31 marca 2005 r.,
wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 49929/99) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesionej do Europejskiej Komisji Praw Człowieka („Komisja”) na podstawie dawnego art. 25 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”) przez obywatela polskiego, pana Wiesława Chodeckiego („skarżący”) w dniu 10 sierpnia 1998 r.

2. Rząd polski („Rząd”) reprezentowany był przez swoich pełnomocników: pana K. Drzewickiego, a następnie pana J. Wołosiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. W dniu 9 października 2003 r. Trybunał uznał skargę za częściowo niedopuszczalną i zdecydował o zakomunikowaniu jej Rządowi w zakresie dotyczącym przewlekłości tymczasowego aresztowania, stosowanego wobec skarżącego. Na podstawie art. 29 ust. 3 Konwencji zdecydował też o równoczesnym zbadaniu meritum skargi i jej dopuszczalności.

4. W dniu 1 listopada 2001 r. Trybunał zmienił skład swoich Sekcji (Reguła 25 § 1 Regulaminu Trybunału). Sprawa została przydzielona nowoutworzonej Sekcji Drugiej (Reguła 52 § 1 Regulaminu Trybunału).

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący urodził się w 1955 r. i mieszka w Sosnowcu.

6. W dniu 12 czerwca 1994 r. został zatrzymany jako pod zarzutem zabójstwa swojej konkubiny.

7. W dniu 13 czerwca 1994 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Sosnowcu przedstawił skarżącemu zarzut zabójstwa i wydał postanowienie o

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

jego tymczasowym aresztowaniu do 12 sierpnia 1994 r. w związku z toczącym się przeciwko niemu śledztwem. Według prokuratora ze względu na charakter zarzucanego przestępstwa zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego było konieczne w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania dowodowego. W tym samym dniu prokurator zarządził przeprowadzenie sekcji zwłok.

8. W dniu 23 czerwca 1994 r. skarżący wniósł zażalenie i wniosek o uchylenie tymczasowego aresztowania.

9. W dniu 24 czerwca i 4 lipca 1994 r. prokurator zarządził sporządzenie opinii przez biegłych. W dniu 6 lipca 1994 r. prokurator zarządził przeprowadzenie eksperymentu procesowego polegającego na odtworzeniu zdarzeń, które miały miejsce w dniu śmierci ofiary.

10. W dniu 11 lipca 1994 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach oddalił zażalenie skarżącego z 23 czerwca 1994 r. Przyjął takie same podstawy aresztowania skarżącego: uzasadnione podejrzenie popełnienia zarzucanego czynu, poważny charakter czynu oraz obawę mactwa.

11. W dniu 28 lipca 1994 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Sosnowcu przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego do 12 września 1994 r.

12. W dniu 29 lipca 1994 r. Sąd Rejonowy w Sosnowcu zarządził sporządzenie opinii dwóch biegłych psychiatrów w celu ustalenia odpowiedzialności karnej skarżącego.

13. W dniach 27 i 28 sierpnia 1994 r. prokurator zarządził sporządzenie kolejnych dwóch opinii przez biegłych lekarzy.

14. W dniu 5 września 1994 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego do 30 października 1994 r., odwołując się do istnienia uzasadnionego podejrzenia, że skarżący popełnił zarzucany mu czyn. Sąd powołał się także na konieczność sporządzenia opinii przez dwóch biegłych. Opinie te zostały przedłożone sądowi 9 września i 24 października 1994 r.

15. W dniu 24 października 1994 r. skarżący zapoznał się z aktami sprawy.

16. W dniu 28 października 1994 r. prokurator prokuratury rejonowej wniósł akt oskarżenia do sądu wojewódzkiego. Prokurator złożył do sądu wniosek o przesłuchanie 38 świadków.

17. Rozprawa przed sądem pierwszej instancji miała miejsce w dniach 12 stycznia, 16 marca, 21 marca, 28 marca, 1 czerwca, 8 czerwca, 20 czerwca, 12 października i 12 grudnia 1995 r., jak również 29 marca 1996 r.

18. W dniu 28 marca 1996 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach wydał wyrok. Uznał skarżącego za winnego zarzucanego mu czynu i skazał go na dwanaście lat pozbawienia wolności.

19. W dniu 30 maja 1996 r. skarżący wniósł apelację.

20. W dniu 13 sierpnia 1996 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach uchylił wyrok sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Wskazał, że uznanie skarżącego osłało oparte na dowodach poszlakowych i pewne fakty nadal wymagają wyjaśnienia.

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

21. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w pierwszej instancji sąd wojewódzki procedował w dniach: 10 grudnia 1996 r., 27 lutego, 28 lutego, 26 marca, 30 kwietnia, 8 maja i 28 października 1997 r., jak również w dniach 14 i 22 stycznia 1998 r. Rozprawa wyznaczona na 17 lutego 1998 r. została odroczone.

22. Na rozprawie w dniach 30 kwietnia 1997 r., 28 października 1997 r. i 17 lutego 1998 r. obrońca skarżącego złożył wnioski o uchylenie tymczasowego aresztowania, ale nie zostały one uwzględnione.

23. W dniu 1 czerwca 1998 r. sąd przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego do 30 listopada 1998 r. Oparł się na istnieniu uzasadnionego podejrzenia, że skarżący popełnił zarzucany mu czyn. Sąd podkreślił poważny charakter przestępstwa i konieczność analizy dalszych dowodów.

24. W dniu 10 czerwca 1998 r. obrońca skarżącego wniósł zażalenie na to postanowienie. Zakwestionował zasadność zarzutów przedstawionych jego klientowi podtrzymując, że opierają się one tylko na dowodach poszlakowych. Podniósł też, że przedłużone tymczasowe aresztowanie skarżącego nie służy już zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania, ponieważ sądy pozyskały już wszelkie konieczne dowody.

25. W dniu 24 czerwca 1998 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił zażalenie. Wskazał, że zasada, na którą powołał się skarżący, mówiąca że gdy czas trwania aresztowania przekroczy dwa lata, może ono zostać przedłużone jedynie przez Sąd Najwyższy, nie miała zastosowania do jego sprawy. Sąd zauważył, że zasada ta dotyczyła tylko postępowania przed sądem pierwszej instancji i nie miała zastosowania po wydaniu wyroku, nawet jeżeli ten wyrok został następnie uchylony przez sąd odwoławczy.

26. W dniu 30 lipca 1998 r. skarżący wniósł zażalenie na to postanowienie.

27. W dniu 3 sierpnia 1998 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach poinformował skarżącego, że na postanowienie wydane przez sąd odwoławczy nie przysługuje zażalenie.

28. W dniu 24 września 1998 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach wydał wyrok. Ponownie uznał skarżącego za winnego zabójstwa i skazał go na dziesięć lat pozbawienia wolności. Sąd zaliczył skarżącemu na poczet kary okres tymczasowego aresztowania.

29. W dniu 26 listopada 1998 r. obrońca skarżącego wniósł apelację.

30. W dniu 27 listopada 1998 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego do 29 stycznia 1999 r. ze względu na uznanie skarżącego za winnego i skazanie go miesiąc wcześniej.

31. W dniu 8 grudnia 1998 r. skarżący wniósł zażalenie na powyższe postanowienie do sądu, który nie był właściwy w tej kwestii. W dniu 11 stycznia 1999 r. sprawa została zatem przekazana do Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który w dniu 25 lutego 1999 r. oddalił zażalenie skarżącego.

32. W dniu 26 kwietnia 1999 r. obrońca skarżącego wniósł kasację do Sądu Najwyższego co do uznania skarżącego za winnego i jego skazania.

33. W dniu 6 marca 2000 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

34. W czasie trwania postępowania przepisy regulujące tymczasowe aresztowanie były zawarte w rozdziale 24 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks postępowania karnego („kodeks”) zatytułowanym „Środki zapobiegawcze”. Ten kodeks już nie obowiązuje. Został uchylony i zastąpiony ustawą z 6 czerwca 1997 r. (nazywaną zwyczajowo „nowym Kodeksem postępowania karnego”), która weszła w życie 1 września 1998 r. Kodeks wymieniał jako „środki zapobiegawcze” między innymi tymczasowe aresztowanie, poręczenie majątkowe i dozór policyjny.

35. Art. 209 ustanawiał ogólne przesłanki uzasadniające stosowanie środków zapobiegawczych:

„Środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, jeżeli dowody zebrane przeciwko oskarżonemu dostatecznie uzasadniają, że popełnił on przestępstwo.”

36. Art. 217 § 1 określał przesłanki tymczasowego aresztowania. Odpowiednia część tego przepisu, w wersji mającej zastosowanie do 1 stycznia 1996 r. przewidywała, że:

„1. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić, jeżeli:

- (1) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie się ukrywał, zwłaszcza wówczas, gdy nie ma on w kraju określonego miejsca zamieszkania lub nie można ustalić jego tożsamości albo
- (2) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do fałszywych zeznań lub w inny sposób starał się utrudniać postępowanie karne, albo
- (3) oskarżonemu zarzucono zbrodnię lub działanie w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w kodeksie karnym albo
- (4) oskarżonemu zarzucono czyn, którego stopień społecznego niebezpieczeństwa jest znaczny...”

37. W dniu 1 stycznia 1996 r. podpunkty 3 i 4 1 art. 217 § 1 zostały uchylone, a cały przepis przereformowano. Od tamtego czasu właściwe podpunkty mają następujące brzmienie:

- (1) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu [w Polsce], albo
- (2) [w brzmieniu sprzed 1 stycznia 1996 r.].

Art. 217 § 2 przewidywał:

„Jeżeli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub umyślnego występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą.”

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

38. Kodeks przewidywał pewien margines swobody w stosowaniu poszczególnych środków zapobiegawczych. Art. 213 § 1, 218 i 225 kodeksu były oparte na założeniu, że tymczasowe aresztowanie było najdolegliwszym środkiem zapobiegawczym i nie powinno być stosowane, jeśli wystarczające byłyby środki łagodniejsze.

39. W dniu 4 sierpnia 1996 r. weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania karnego, która wprowadziła nowe maksymalne okresy stosowania tymczasowego aresztowania.

40. Od tej daty art. 222 kodeksu otrzymał brzmienie:

„§ 3. Łączny czas stosowania tymczasowego aresztowania do chwili wydania pierwszego wyroku przez sąd pierwszej instancji nie może przekroczyć roku i 6 miesięcy, a w sprawach o zbrodnie – 2 lat.

§ 4. Przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania na okres oznaczony, przekraczający terminy określone w paragrafach 2 i 3, może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, dokonać tylko Sąd Najwyższy na wniosek sądu, przed którym sprawa się toczy, a w postępowaniu przygotowawczym – na wniosek Prokuratora Generalnego, jeżeli konieczność taka zachodzi w związku z zawieszeniem postępowania karnego, przedłużającą się obserwacją psychiatryczną oskarżonego lub wykonywaniem czynności dowodowych poza granicami kraju, a także jeżeli oskarżony celowo przewleka zakończenie postępowania w terminach, o których mowa w § 3.”

41. Art. 263 kodeksu z 1997 r. przewiduje:

„§ 3. Łączny okres stosowania tymczasowego aresztowania do chwili wydania pierwszego wyroku przez sąd pierwszej instancji nie może przekroczyć 2 lat.

§ 4. Przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania na okres oznaczony, przekraczający terminy określone w § 2 i 3, może dokonać sąd apelacyjny, w którego okręgu prowadzi się postępowanie, na wniosek sądu, przed którym sprawa się toczy, a w postępowaniu przygotowawczym na wniosek właściwego prokuratora apelacyjnego – jeżeli konieczność taka powstaje w związku z zawieszeniem postępowania karnego, przedłużającą się obserwacją psychiatryczną oskarżonego, przedłużającym się opracowywaniem opinii biegłego, wykonywaniem czynności dowodowych w sprawie o szczególnej złożoności lub poza granicami kraju, celowym przewlekaniem postępowania przez oskarżonego, a także z powodu innych istotnych przeszkód, których usunięcie było niemożliwe.”

PRAWO

I. ZARZUCANE NARUSZENIE ART. 5 UST. 3 KONWENCJI

42. Skarżący zarzucił, że nadmierna długość jego tymczasowego aresztowania była niezgodna z art. 5 ust. 3 Konwencji, który w omawianym zakresie brzmi następująco:

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

„Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit. c niniejszego artykułu ... ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawie.”

43. Rząd zakwestionował ten argument.

A. Dopuszczalność

44. Trybunał zauważa, że niniejsza skarga nie jest oczywiście nieuzasadniona w rozumieniu art. 35 ust. 3 Konwencji. Zauważa też, że nie jest ona niedopuszczalna z żadnej innej przyczyny. Zatem musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum

1. *Stanowisko Rządu*

45. Rząd oświadczył, że okres tymczasowego aresztowania skarżącego, do którego art. 5 ust. 3 ma zastosowanie, trwał 3 lata, 10 miesięcy i 27 dni. Jednakże w opinii Rządu tymczasowe aresztowanie skarżącego było uzasadnione przez cały okres jego trwania. Przede wszystkim istniało uzasadnione podejrzenie, poparte dowodami, że skarżący dopuścił się popełnienia przestępstwa zabójstwa, o które był oskarżony. Istniało także znaczące ryzyko matactwa, ponieważ w toku śledztwa miało zostać przesłuchanych kilku świadków z bliskiego otoczenia skarżącego. Zatem organy prowadzące postępowanie musiały zapobiec wpływaniu skarżącego na postępowanie dowodowe.

46. Dodatkowo, biorąc pod uwagę stopień skomplikowania sprawy, w szczególności liczbę świadków i opinii biegłych, których sporządzenie zostało zarządzone w toku postępowania, organy wykazały się należytą starannością w prowadzeniu sprawy.

47. W końcu, tymczasowe aresztowanie skarżącego było często przedmiotem kontroli sądów krajowych. Sądy starannie badały wnioski skarżącego o uchylenie tymczasowego aresztowania i przedstawiały szczegółowe uzasadnienia.

2. *Stanowisko skarżącego*

48. Skarżący generalnie nie zgodził się ze stanowiskiem Rządu.

49. Argumentował, że okres 3 lat, 10 miesięcy i 27 dni, jaki spędził w tymczasowym areszcie nie spełniał wymogu „rozsądnego okresu”.

50. Podnosił, że jednym z powodów podtrzymywania jego tymczasowego aresztowania podawanym przez sądy było ryzyko wpływania przez niego na zeznania świadków. Jednakże sąd przesłuchiwał świadków tylko w toku postępowania w 1994 r., a nie później. W opinii skarżącego fakt ten potwierdza, że mógł zostać zwolniony znacznie wcześniej.

3. *Ocena Trybunału*

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

I. Okres brany pod uwagę

51. Trybunał zauważa, że skarżący został tymczasowo aresztowany 12 czerwca 1994 r. W dniu 28 marca 1996 r. sąd pierwszej instancji uznał go za winnego zabójstwa. Od tej daty był tymczasowo aresztowany „po uznaniu za winnego przez właściwy sąd”, w rozumieniu art. 5 ust. 1 (a) i dlatego ten okres jego tymczasowego aresztowania nie podlega pod art. 5 ust. 3 (*Český proti Czechom*, nr 33644/96, § 71, 6 czerwca 2000 r.). W dniu 13 sierpnia 1996 r. sąd apelacyjny uchylił wyrok skazujący skarżącego. Od tego czasu do jego tymczasowego aresztowania ponownie miał zastosowanie art. 5 ust. 3. Trwało to do 24 września 1998 r., kiedy to sąd pierwszej instancji ponownie uznał skarżącego za winnego. W konsekwencji okres brany pod uwagę trwał prawie 3 lata i 11 miesięcy.

II. Rozsądna długość przedmiotowego okresu

a) Zasady ogólne

52. Trybunał przypomina, że ocena, czy okres tymczasowego aresztowania miał rozsądną długość nie może być dokonywana *in abstracto*, ale w każdym konkretnym przypadku musi być rozważana z uwzględnieniem jego okoliczności. Utrzymywanie tymczasowego aresztowania może być uzasadnione w danej sprawie jedynie wtedy, gdy istnieją konkretne przesłanki wskazujące na istnienie rzeczywistego interesu publicznego, który - pomimo domniemania niewinności - przeważa nad zasadą poszanowania wolności osobistej, określoną w art. 5 Konwencji (zob., m.in. *Kudla przeciwko Polsce* [WI], nr 30210/96, § 110-111, ETPC 2000-X).

53. Zgodnie z art. 5 ust. 3 to krajowe organy sądowe muszą dbać, żeby tymczasowe aresztowanie osoby oskarżonej nie przekroczyło rozsądnego czasu. W tym celu muszą, z należyтым uwzględnianiem zasady domniemania niewinności, badać wszystkie fakty przemawiające za odstąpieniem od zasady z art. 5 i przedstawiać je w swoich orzeczeniach w przedmiocie wniosków o uchylenie tymczasowego aresztowania.

54. Istnienie uzasadnionego podejrzenia, że zatrzymana osoba dopuściła się popełnienia przestępstwa, jest warunkiem *sine qua non* legalności dalszego aresztowania, ale po upływie pewnego czasu już nie wystarcza. Trybunał musi zatem ustalić, czy istniały inne podstawy, na które powołały się organy sądowe, uzasadniające dalsze pozbawienie wolności. W przypadku gdy podstawy te były „odpowiednie” i „wystarczające”, Trybunał musi być także przekonany, że organy krajowe wykazały się „szczególną starannością” w prowadzeniu postępowania (zob., np. *Jabłoński przeciwko Polsce*, nr 33492/96, § 80, 21 grudnia 2000 r.).

b) Zastosowanie powyższych zasad w niniejszej sprawie

55. Organy podały kilka podstaw zastosowania wobec skarżącego tymczasowego aresztowania. Po pierwsze, oparły się na uzasadnionym podejrzeniu, że dopuścił się on popełnienia zbrodni, o którą go oskarżono. Ponadto stwierdziły, że skarżący powinien pozostać tymczasowo aresztowany w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania dowodowego (zob. pkt 7, 14 i 23 powyżej).

56. Trybunał zgadza się, że podejrzenie popełnienia przez skarżącego zbrodni mogło w początkowym okresie uzasadniać jego tymczasowe aresztowanie. Akceptuje także potrzebę zapewnienia właściwego toku postępowania, która usprawiedliwiała stosowanie tymczasowego aresztowania skarżącego co najmniej do czasu przesłuchania większości świadków.

57. Jednakże z upływem czasu podstawy te nieuchronnie stawały się mniej istotne. Niemniej sądy krajowe, odrzucając wnioski skarżącego o uchylenie tymczasowego aresztowania, nadal opierały się na tych samych przesłankach (zob. pkt 10 i 23 powyżej).

58. W tej kwestii należy zauważyć, że podczas całego okresu tymczasowego aresztowania skarżącego, organy nie dostrzegały możliwości zastosowania wobec skarżącego innych środków – takich jak poręczenie majątkowe, czy dozór policyjny – wyraźnie przewidzianych przez polskie prawo dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego (zob. pkt 34-38 powyżej).

59. W tym kontekście Trybunał chciałby podkreślić, że zgodnie z art. 5 ust. 3 organy, orzekając w sprawie uchylenia lub dalszego stosowania tymczasowego aresztowania, są zobowiązane do rozważenia zastosowania alternatywnych środków zapewniających obecność danej osoby na rozprawie. W rzeczy samej przepis ten przewiduje nie tylko prawo do „rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie, albo zwolnienie na czas postępowania”, ale także stanowi, że „zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawie” (zob. wyrok *Jabłoński*, cyt. powyżej, § 83).

60. Ponadto wygląda na to, że organy odwoływały się do ryzyka matactwa w bardzo ogólny sposób i bez wskazania, jak uchylenie tymczasowego aresztowania skarżącego miałoby zakłócić tok postępowaniu. Sąd Wojewódzki w Katowicach przesłuchiwał świadków jedynie podczas postępowania w 1994 r., a nie później. Zatem przedłużone tymczasowe aresztowanie skarżącego nie służyło już zapewnieniu prawidłowego toku postępowania.

61. W tych okolicznościach Trybunał stwierdza, że podstawy wskazane w kwestionowanych orzeczeniach nie były wystarczające dla uzasadnienia stosowania tymczasowego aresztowania skarżącego przez blisko 3 lata i 11 miesięcy.

62. Nastąpiło zatem naruszenie art. 5 ust. 3 Konwencji.

II. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

63. Art. 41 Konwencji stwierdza:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

64. Skarżący podnosił, że długość jego tymczasowego aresztowania spowodowała u niego poważną szkodę. Jednakże nie był w stanie określić wysokości szkody majątkowej, ani nawet przedstawić jakichkolwiek dokumentów potwierdzających koszty i wydatki, jakie poniósł w czasie postępowania. Zwrócił się do Trybunału o dokonanie właściwej oceny w świetle jego orzecznictwa.

65. Rząd nie przedłożył uwag co do roszczeń skarżącego.

66. Trybunał uznaje, że skarżący mógł ponieść pewną szkodę o charakterze niemajątkowym wskutek nadmiernej długości tymczasowego aresztowania, która nie może zostać dostatecznie zrekompensowana poprzez samo stwierdzenie naruszenia Konwencji. W świetle okoliczności niniejszej sprawy, orzekając w oparciu o zasadę słuszności, Trybunał przyznaje skarżącemu kwotę 1.000 euro z tytułu szkody niemajątkowej.

B. Koszty i wydatki

67. Skarżący nie przedstawił żadnego roszczenia w tym zakresie.

C. Odsetki z tytułu zwłoki

68. Trybunał uważa za odpowiednie, że odsetki z tytułu zwłoki zostały ustalone zgodnie z marginalną stopą procentową Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* pozostałą część skargi za dopuszczalną;
2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia art. 5 ust. 3 Konwencji;
3. *Uznaje, że*
 - (a) pozwane państwo ma wypłacić skarżącemu, w ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się ostateczny zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji, kwotę 1000 euro (tysiąc euro) z tytułu szkody niemajątkowej, plus jakikolwiek podatek, jaki może być nałożony, przeliczone na polskie złote według kursu z dnia zapłaty;
 - (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty będą płatne od tej sumy odsetki zwykłe według marginalnej

WYROK W SPRAWIE CHODECKI PRZECIWKO POLSCE

stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszono na piśmie 26 kwietnia 2005 r., zgodnie z Regulą 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

S. NAISMITH
Zastępca Kanclerza

J.-P. COSTA
Przewodniczący